

Tomáš a Matěj Belkovi

„Hrát si, dělat kraviny a hlavně se v životě nebát“

Tomáš Belko působil v kapelách Garáž nebo Sto zvířat jako saxofonista, na hudební scéně se ovšem etabloval především jako vyhledávaný textař. Živí ho však pozice kreativního ředitele v reklamní agentuře Ogilvy. Kromě řady písní má na svém kontě i libreta k Vivaldiannu či show iMucha a právě vydal knižní pohádku Princezna stokrát jinak. Jeho syn Matěj Belko je multiinstrumentalista, spoluvůrce satirického pořadu Kumšt, doprovodný hráč Davida Kollera, Lenky Dusilové, Kláry Vytiskové nebo na posledních dvou albech Vladimíra Mišíka. Oba hudbou žijí. A humor, který otec a syn sdílejí, dokáže rozhovor odvést skoro kamkoliv.

TEXT: VÁCLAV HNÁTEK

Matěji, pojďme začít Vladimírem Mišíkem a jeho deskami. Jednou tě potkám a Noční obraz. Jaká to byla práce a jak moc se to lišilo třeba od nahrávání s mladšími hudebníky?

MATĚJ: Práce to byla strašně příjemná a příjemně náročná, intenzivní. Petr Ostrouchov měl ty písně složené na španělkou a my jsme kolem toho v reálném čase vymýšleli, jak to bude znít. Mám tu zkušenost, že dneska se většinou ve studiu řeší, aby to bylo cool, poslouchá se jako reference moderní pop, kde moc nevíte, co je nástroj a co programming. Tady se postupovalo jinak. Vesměs jsme poslouchali Dylana a podobně. A šlo se daleko víc po podstatě písně.

Tomáši, vy se netajíte tím, že Mišík je člověk, který vás přivedl ke kvalitním textům nebo poezii. Byl jste na Matěje díky tomuhle hrdý?

TOMÁŠ: Já jsem hlavně hrozně rád, když sleduju jeho hudební dráhu, že se nenechal rozplíznout. Když se řešilo, jestli by se měl držet muziky, nebo pro jistotu vystudovat nějakou vysokou školu, byl jsem asi jediný v jeho okolí, kdo mu radil, ať to nedělá. Já jsem veškeru studoval, abych nemusel na vojnu, a nakonec dělám moc věcí a nic dobře. Takže já jsem na něj hrozně hrdý. A že spolupracuje s tím, s kým spolupracuje, tak to je super v tom, že jsou to moji největší hudební miláčky. Ano, Mišík mě

přivedl k poezii. Poprvé jsem ho slyšel někdy v šestnácti, sehnal jsem si strojopis textů Václava Hraběte a začal jsem se v tom strašně rochnit. Vladimír Mišík vlastně nejvíc změnil můj život, to jsem mu pak i říkal.

No a jaký je to pocit, mít svůj text vedle Hraběte, Ortena a ostatně i samotného Mišíka?

TOMÁŠ: No, říkáte si – tohle kdybych věděl v sedmnácti, tak se z toho úplně po... Ale jsem vychovaný tak divně, že se nemám moc radovat. Takže jsem spíše ve stěhu a říkám si, že to nic neznamená, že se to prostě stalo. Ale v duchu vím, že to je pecka.

Tomáš Belko s kapelou Sto zvířat, foto: archiv kapely

Kolikrát jste vy dva spolupracovali? Nebo je tahle Mišíkova deska tomu nejbližší?

TOMÁŠ: No, třeba dříví jsme spolu řezali...

MATĚJ: Nebo já jsem byl na nákupu a ty jsi potom vařil!

Dobře, a když to omezíme na muziku?

MATĚJ: Jo, muzika? No, ty jsi mě učil, jak se sestavuje klarinet. A pak jsi mě strašně seřval, když jsem to udělal špatně...

TOMÁŠ: No jo, tam je taková klapka, která když se ohne, tak to úplně zkur..., ty šmejde!

MATĚJ: Ale to už je hrozně dávno a už si to pamatuju.

TOMÁŠ: Já jsem viděl, jak Matěj odmalíčka hraje na klarinet, ale to jsem jen

pozoroval. A když začal kolem čtrnácti hrát na piano, tak jsem hrál na ságo jazzové standardy a on mě doprovázel. No a nejdřív to bylo jakžtakž vyrovnané, ale velice brzo mě předstihl. A doteď si pamatuju, jak jsem nebyl schopný spočítat pětičtvrtkový takt. Melodii jsem nějak blbě zahrál, ale dál to nešlo. Takže on má na rozdíl ode mě třeba i přirozený cit pro rytmus.

MATĚJ: No a autorsky jsme dělali písně pro The Tap Tap čili veselé písničky na drsná témata, sólovou desku Jany Jelínkové...

Jak se vám dohromady dělá?

TOMÁŠ: Já jsem vždycky dodal text, který Matěj zhudebňoval. Takže to bylo stejné jako s jinými. Akorát s výsledkem jsem neměl nikdy problém, což se

nestává vždycky. Naopak jsem hrozně rád, když mi skladatel text vrátí, že zkusíme refrén udělat jinak, a podobně. Což jsme s Matějem zvládali skvěle.

MATĚJ: Jsou to texty, které se dají dobře zhudebňovat, protože je píše člověk, který ví, co je rytmus.

TOMÁŠ: Ale nevím, co je pětičtvrtkový takt...

MATĚJ: Naštěstí píšeš písničky spíš na čtyři. Prostě to šlo snadno. Hlavně když je člověk na těch věcech odkojený.

Mám tu zkušenost, že dneska se většinou ve studiu řeší, aby to bylo cool, poslouchá se jako reference moderní pop, kde moc nevíte, co je nástroj a co programming.

TOMÁŠ: A je fakt, že Matěj je totálně odkojený Zvířaty. Já jsem tehdy žil s takovou bestii, která neměla moc ráda, když s námi byl o víkendu. Takže když jsem jezdil s kapelou, bral jsem ho s sebou. Pro to dítě to bylo drsné. Jemu bylo třeba pět a my jsme do toho kalili.

MATĚJ: Ale já to miloval. Byl jsem tak trochu bedňák, potom jsem povýšil na prodávání cédéček, pak už jsem uměl sbalit perkuse do kufříku. Kapelový život jsem si osahal úplně od píky. Oproti všem vrstevníkům jsem s muzikou jezdil tak o dvacet let déle. Znal jsem všechny kluby, pumpy... Zažil jsem leccos, ale nic traumatického. Věděl jsem, co to znamená, když je někdo opilý, takže jsem v pubertě neměl potřebu se něčím takovým vymezovat.

TOMÁŠ: Možná že nepít bylo vymezení se!

Matěj Belko při nahrávání desky Vladimíra Mišíka ve studiu Sono, foto: Zuzana Bönisch

MATĚJ: To zní, jako by někdo ze Sto zvířat byl alkoholik...

TOMÁŠ: To bych nerad, aby takhle vyznělo.

Jak moc se textař musí přizpůsobovat interpretovi?

TOMÁŠ: Nevím, jestli musí, ale já to dělám rád. Já si prostě hraju, dělám kraviny a neberu to moc vážně. Takže když má zpěvák svoje limity... Třeba Davida Kollera mám rád lidsky i jako interpreta, podle mě dokáže zazpívat přesvědčivě i telefonní seznam. Ale neumím si představit, že by zvládl něco od Mládka. Má prostě svoje teritorium a mě baví tohle respektovat.

Nelákalo by vás dva udělat to třeba jako Hapka s Horáčkem? Napsat vymazaných deset písni jako album a pak si k nim pozvat interprety na míru?

TOMÁŠ: Já k tomu dost inklinuju a myslím, že to jednou uděláme.

MATĚJ: Tak do dvaceti let to bude...

TOMÁŠ: Asi před půl rokem jsme se o tom zrovna bavili, že by to chtělo udělat něco podle našeho gusta. Ještě u toho byl jeden kolega. Byla by to taková spřízněná partička.

MATĚJ: Rýsuje se to a uvidíme.

Existuje nějaký text, ke kterému se zpětně nechcete hlásit?

TOMÁŠ: Ale jo, tak některé se mi nepovedly. A jiné jsem dělal... nechci říkat pro prachy, ale spíš z furiantství, ze srandy, jestli to vydojím. Takže jsem třeba něco psal pro Karla Gotta a nechtěl jsem se pod to podepsat, protože to byl duet s DJ Bobem. A určitě jsem napsal i další kraviny, co by se mi dneska nelíbily, ale to jsem vytěsnil.

A naopak? Jste třeba extra hrdý na nějaký text, který zapadl?

TOMÁŠ: Přesně z tohoto komplexu, který naznačujete, jsem v roce 2013 vydal knížku Nikdy nic nebylo s výběrem textů. A pár věcí tam je podle mě lepší, než jsem si původně myslel. Nebo tam jsou texty, které se nakonec ani nezhudebnily.

Občas se řeší, jak moc pro reklamního textaře je, nebo není jednoduché psát slova do písniček. Pojdme to otočit. Jak by se dařilo písňovému textaři v reklamce? Třeba takový Pavel Šrut, podle mě génius. Šlo by mu to, nebo by ho to semlelo?

TOMÁŠ: To neumím říct a vlastně ani nevím, jestli to mě vůbec semlelo. Já jsem šel do reklamy, protože jsem strašně chtěl psát a žít se psáním. Jako

muzikant jsem věděl, jak podstatné je na nástroj hrát, a že je lepší působit v armádním orchestru Jiskra než nehrát vůbec. U toho psaní to podle mě platí stejně. V reklamě je navíc hrozně moc mantinelů, ve kterých se musíte naučit pohybovat. Je to, jako by vás svázali, zalepili vám pusy, zalili vás celého do latexu a ještě do betonu a řekli – plav! Já osobně si nemyslím, že to člověka ničí. Mně to paradoxně moc věcí přináší. Jsem v agentuře nejstarší, jinými slovy, jsem mezi mladými. Musíte se zajímat o technologie, vidíte strašně moc filmářské práce a dalších věcí. A všechny světové reklamy, co vyhrávají ceny, jsou mistrovská díla, což je prostě inspirativní. Takže já jsem fakt radši, že jsem nešel dělat někam do banky. Jak by to měl Šrut? No, možná by nebyl taková děvka, jako jsem já, a poslal je do... Občas musím dělat bizarní věci, čelit klientům, kteří nerozumí věci. Ale pořád si píšou. A nevzdal jsem to, že vedle reklamy dělám i ty písničky. To je sen.

Jaká je podle vás nejlepší česká deska roku 2021?

TOMÁŠ: Podle mě sádrokarton.

MATĚJ: Já mám rád OSB... Ne, tak samozřejmě Vladimír Mišík, protože jsem na té desce hrál. A Ewa Farna má skvělou desku.

TOMÁŠ: Obě tahle alba rád poslouchám. Takže my si to tak nějak hrabeme domů.

MATĚJ: Jo, za sebe musím říct, že Ewa natočila sice mainstreamovou desku, ale je to krok jiným směrem, než se, myslím, v popu běžně chodí. Takže jsem toho extrémní fanoušek.

TOMÁŠ: Mně přišlo, že Ewa zrovna na téhle desce ukazuje, kolik možností pop nabízí a, paradoxně, jak dovede být hrozně svobodný. A pak jsou tu jiní – nebudu jmenovat –, co se snaží nacpat do rádiových požadavků, kdy musí do dvaceti vteřin přijít zpěv a všechno.

MATĚJ: No ale zrovna jí a lidem kolem ní se daří dostat i do těch rádiových mantinelů. Takže to nemusí být rovnou úplný odpad.

TOMÁŠ: A protože jsem na albu Umami pomáhal s pár texty, tak musím říct, že jsme ho pilovali třeba pět hodin, každé slovo se vážilo. Ewa se v tom angažovala

naprosto nebývale. Ono to působí, že to je vyhozené na první dobrou, ale je za tím spousta poctivé práce.

V reklamě je navíc hrozně moc mantinelů, ve kterých se musíte naučit pohybovat. Je to, jako by vás svázali, zalepili vám pusy, zalili vás celého do latexu a ještě do betonu a řekli – plav! Já osobně si nemyslím, že to člověka ničí. Mně to paradoxně moc věcí přináší.

A já nabyl dojmu, že Ewa se na tom spousta podílela víc, než je u popových zpěvaček zvykem.

TOMÁŠ: No jistě. Co se textů týče, tak jsem nevymýšlel námět a nic, jen jsem pomáhal to srovnat, aby to bylo dobře česky. Nedělám si tu žádné zásluhy. Ewa by měla mít příslušný daleko větší kredit. Ale byla to pro mě příjemná práce, i proto, že jsme krátce byli sousedi.

Je něco, co jste se naučil od Matěje?

TOMÁŠ: Když jsme se na začátku bavili o tom, že jsem mu chtěl dodat tu energii, ať skočí do propasti a jde za snem, tak jsem zároveň měl strašně bobky, aby to vyšlo. A on mě naučil, že se člověk zas až tak bát nesmí. Takže někdy v příštím životě bych to měl dělat taky tak. Navíc si myslím, že je strašně poctivý. Já jsem mnohem větší děvka, co se tou textařinou baví, a jsem daleko cyničtější. Matěj

je teda cynický dost, ale v tom, co dělá, myslím, že ne.

MATĚJ: Ty mě tolik neznaš! Nebo nevím, až tak si pod ruce vzájemně nevidíme. Ale myslím, že jsou situace, kdy ten cynismus jede. Na druhou stranu, když už se taková věc stane, tak se za ni většinou extrémně stydím a poctivě se snažím, aby se nikdo nedozvěděl, že se to stalo. Nebo aspoň, že za tím stojím já!

Sledujete Kumšt, Tomáši?

TOMÁŠ: Sleduju, vzal jsem si to jako svou životní filozofii. Cvičím podle toho. Teď jsem napsal už druhý díl knihy, která se jmenuje Kumšt a jeho dopad na duševní život průměrného člověka.

MATĚJ: Co ty víš o životě průměrného člověka?

TOMÁŠ: Všechno!

Zrovna dneska jsem totiž zaregistroval zprávu, že se můžeme těšit na další epizodu. Můžeme?

MATĚJ: Po dlouhé době mě napadlo, že bych měl něco napsat na náš Facebook, a podle rčení „slibem nezarmoutíš“ jsem použil asi čtyři slova: „Nový díl, ano, bude.“ No jo, mám rozepsaný scénář. Přečetl jsem si takovou knihu, Kumšt a jeho dopad na duševní život průměrného člověka, a chci o tom napsat díl. TOMÁŠ: Teď vážně. Já samozřejmě Kumšt miluju. Tenhle humor je mi blízký. MATĚJ: A pro mě je to forma terapie. Většinu těch věcí jsem nějak zažil, tak o tom píšou.

A proto nikdy nebude v Kumštu metal, vím. Poslední věc, kterou bych chtěl probrat, jsou letošní Ceny OSA. Pro ceremoniál budete, Matěji, aranžovat skladbu Dej mi víc své lásky od Olympicu. Je v tuhle chvíli jasné, jak bude vypadat?

TOMÁŠ: Já mám upravovat text a už teď vím, že tam budou „kouře“ místo „dejmy“. Anebo aspoň „dýmy víc své lásky“. Mám rád správnou češtinu. MATĚJ: Víš, že to bude zpívat Marta Jandová, takže by to chtělo převést do ženského rodu. „Napadlo mě spousta nápadů...?“ Ale jinak to samozřejmě dávno chystám, mám rozepsané partituru a zrovna jsem se zasekl na čtvrtém hoboji... ☹

(Pozn. red.: rozhovor vznikl před Cenami OSA)